

**Statistiskais ziņojums par 2021. gadā radītā
izlietotā iepakojuma veidiem un resursu
atgūšanas apjomiem Latvijas Republikā
atbilstoši Eiropas Komisijas lēmumam
2005/270/EK**

Rīga, 2023

Saturs

Ievads.....	3
1. Latvijas Republikas normatīvo aktu apskats	4
1.1. Reģistrācijas kārtība	4
1.2. Pārbaudes kārtība	6
2. Ziņojuma sagatavošanas metodika	7
3. Statistikas dati atbilstoši EK lēmumā 2005/270/EK noteiktajām prasībām. 9	
3.1. Iepakojums un tā apsaimniekošana.....	9
3.1.1. EK lēmuma 2005/270/EK pielikumā pievienoto tabulu aizpildīšanas metodoloģija	10
3.1.2. Direktīvas 94/62/EK prasību izpilde	11
3.1.3. Situācijas salīdzinājums ar iepriekšējiem pārskata periodiem	12
3.2. Plastmasas iepirkumu maisiņi	13
3.2.1. Plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņa samazināšana	13
3.2.2. Plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņš	14
3.2.3. Situācijas salīdzinājums ar iepriekšējiem pārskata periodiem	14
Nobeigums.....	16

Ievads

Statistiskais ziņojums par 2021. gadā radītā izlietotā iepakojuma veidiem un resursu atgūšanas apjomiem Latvijas Republikā ir sagatavots, balstoties uz Eiropas Komisijas (turpmāk – EK) Īstenošanas lēmumu (ES) 2019/665 (2019. gada 17. aprīlis), ar kuru groza Lēmumu 2005/270/EK EK, ar ko nosaka datu bāzu sistēmu formātus atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu (turpmāk – Direktīva 94/62/EK).

Šajā statistiskajā ziņojumā ir apkopoti dati no valsts institūcijās iesniegtajiem iepakotāju un iepakojuma apsaimniekotāju pārskatiem par izlietotā iepakojuma apjomu, materiālu veidiem un apsaimniekošanu 2021. gadā, kas ir papildināti ar aprēķiniem par kopējo valstī radītā izlietotā iepakojuma daudzumu. Ziņojumā tiek novērtēti vairāki statistiskie rādītāji laikposmā no 2010. gada līdz 2021. gadam

1. Latvijas Republikas normatīvo aktu apskats

Direktīvās 94/62/EK noteiktās prasības izlietotā iepakojuma pārstrādei un reģenerācijai, pēc saskaņošanas ar Eiropas Komisiju ir iestrādātas Latvijas Republikas normatīvajos aktos, kas nepārtraukti tiek pilnveidoti, veicinot izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēmas attīstību Latvijā.

Lai sasniegtu iepakojuma racionālas izmantošanas mērķus, Latvijas regulējumā ir noteikts, kam un kāda veida iepakojumu ir jāuzskaita, kam par to jāziņo, regulētas prasības iepakojuma ražošanai, marķēšanai un apsaimniekošanai, kā arī noteikts, ka iepakojumu apliek ar dabas resursu nodokli.

Svarīgākie normatīvie akti, kas 2021. gadā reglamentēja iepakojuma un izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas un uzskaites kārtību Latvijas Republikā, ir:

- Iepakojuma likums;
- Dabas resursu nodokļa likums;
- Ministru kabineta 19.10.2010. noteikumi Nr. 983 “Noteikumi par izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem”;
- Ministru kabineta 16.08.2017. noteikumi Nr. 480 “Noteikumi par atbrīvojuma piemērošanu no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem”;
- Ministru kabineta 19.06.2007. noteikumi Nr. 404 “Kārtība, kādā aprēķina un maksā dabas resursu nodokli, izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju un auditē apsaimniekošanas sistēmas”.

Atbildīgā institūcija par Direktīvas 94/62/EK ieviešanu Latvijas Republikā, kas koordinē iepakojuma un izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas procesu, ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

Atbilstoši Iepakojuma likuma 15.panta 3.1 daļā noteiktajam, Valsts vides dienests ir deleģēts uzturēt iepakotāju datubāzi, tostarp apkopot informāciju par tirgū laisto preču un izstrādājumu iepakojumu un apsaimniekoto izlietotā iepakojuma apjomu, nodrošinot efektīvu izlietotā iepakojuma kvalitātes kontroles un izsekojamības sistēmu.

1.1. Reģistrācijas kārtība

Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā:

- iepakotājs¹, kura radītais izlietotā iepakojuma apjoms pārsniedz 300 kg kalendārā gadā, reģistrējas Valsts vides dienestā. Ar grozījumiem Iepakojuma likumā, kas stājās spēkā 21.12.2021., iepakotājam, kura radītais izlietotā iepakojuma apjoms pārsniedz 300 kg kalendārā gadā, vairs nav reģistrējas Valsts vides dienestā, bet ir jāpiedalās ražotāja paplašinātās atbildības sistēmā, slēdzot

¹ iepakotājs – preces ražotājs, pakalpojuma sniedzējs, pārdevējs vai izplatītājs, kas Latvijā laiž tirgū iepakotu preci vai pievieno iepakojumu izstrādājumiem, kuri pēc pakalpojuma sniegšanas nonāk pie pakalpojuma saņēmēja;

līgumu ar apsaimniekotāju par dalību izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēmā, vai pašam jāizveido un jāpiemēro šādu sistēmu;

- iepakojuma apsaimniekotājs² reģistrējas Valsts vides dienestā.

Latvijā iepakotājam par iepakojumu ir jāmaksā dabas resursu nodoklis. Dabas resursu nodokļa likuma 3. panta pirmās daļas otrajā un trešajā punktā noteiks, ka nodokļa maksātājs ir persona, kura pirmā Latvijas Republikas teritorijā veic šādas darbības:

a) realizē preces iepakojumā (arī kopā ar precī ievesto precei pievienoto primāro, sekundāro un terciāro iepakojumu), kā arī pircēja ērtības vai reklāmas noformējuma dēļ iepakotu vai neiekototu preču vai produktu kopumam (pirkumam) pievieno iepakojumu;

b) savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai izmanto iepakojumā iegādātas preces (arī kopā ar precī ievesto precei pievienoto primāro, sekundāro un terciāro iepakojumu), izņemot preces iepakojumā, kuras apliekamas ar nodokli, tās realizējot;

c) sniedzot pakalpojumu, pievieno izstrādājumam iepakojumu, un šis iepakojums pēc pakalpojuma sniegšanas nonāk pie pakalpojuma saņēmēja;

d) Latvijas Republikas teritorijā sabiedriskajā ēdināšanā un mazumtirdzniecībā realizē vienreiz lietojamus galda traukus un piederumus, kas izgatavoti no plastmasas (polimēriem), papīra, kartona, to kompozītmateriāliem (laminātiem) ar polimēru vai metāla komponentiem, metāla folijas, koksnes vai citām dabiskām šķiedrām (turpmāk — vienreiz lietojamie galda trauki un piederumi).

Nodokļa maksātājs nodokli par iepakojumu nemaksā, ja tas nodrošina noteikto izlietotā iepakojuma reģenerācijas normu izpildi, kā arī izpilda vienu no šādiem nosacījumiem:

1) ir izveidojis un piemēro izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēmu un noslēdzis ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas padotībā esošu iestādi (Latvijas Vides aizsardzības fonda administrāciju vai Valsts vides dienestu) līgumu par izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēmas piemērošanu;

2) ir noslēdzis ar iepakojuma apsaimniekotāju līgumu par piedalīšanos izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēmā (ja apsaimniekotājs ir noslēdzis ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas padotībā esošu iestādi (Latvijas Vides aizsardzības fonda administrāciju vai Valsts vides dienestu) iepakojuma apsaimniekošanas līgumu).

Iepakotājs, kas nemaksā dabas resursu nodokli, sedz izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas izmaksas, ieskaitot šo atkritumu dalītās vākšanas, šķirošanas un pārstrādes vai reģenerācijas izmaksas. Tādejādi tiek īstenots ražotāju atbildības princips, kas nosaka, ka ražotājs ir atbildīgs par saražotā un realizētā iepakojuma atbilstošu apsaimniekošanu, kā arī princips “piesārņotājs maksā”, kas nozīmē, ka nodokļa

² iepakojuma apsaimniekotājs – komercsabiedrība, kas, pamatojoties uz noslēgto līgumu ar iepakotāju, organizē un koordinē izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu

maksātājs sedz izdevumus, kas saistīti ar izlietotā iepakojuma savākšanu un apsaimniekošanu.

Latvijā 2021. gadā darbojās pieci izlietotā iepakojuma apsaimniekotāji.

1.2. Pārbaudes kārtība

Iepakojuma apsaimniekotājs apkopo iepakotāju sniegto informāciju par attiecīgās apsaimniekošanas sistēmas ietvaros veiktajām darbībām ar izlietoto iepakojumu un ziņo Valsts vides dienestam, sniedzot pārskatus, kuros norāda detalizētu attiecīgās apsaimniekošanas sistēmas ietvaros apsaimniekoto atkritumu plūsmu. Savāktajā apjomā ieskaita tikai tādu izlietoto iepakojumu, kas ir savākts Latvijas Republikas teritorijā. Atsevišķi uzskaita, kāds apjoms tika pārstrādāts, un kāds reģenerēts ar enerģijas atguvi, un kur minētās darbības tika veiktas – Latvijā, Eiropas Savienībā vai ārpus Eiropas Savienības. Izlietoto iepakojumu, kas nosūtīts uz citu dalībvalsti, lai minētajā citā dalībvalstī to pārstrādātu, centienos sasniegt pārstrādes un reģenerācijas mērķus, drīkst ieskaitīt tikai tā dalībvalsts, kurā minētais izlietotais iepakojums tika savākts.

Iepakojuma apsaimniekotājs ir atbildīgs par izlietotā iepakojuma pārstrādes un reģenerācijas mērķu sasniegšanu.

Iepakojuma apsaimniekotājam, atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai, šim ikgadējam pārskatam jāpievieno auditora atzinums.

Valsts vides dienests veic atbrīvojuma no dabas resursu nodokļa piemērošanas administrēšanu un kontroli, kā arī pārskatu par izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu 2021. gadā novērtēšanu.

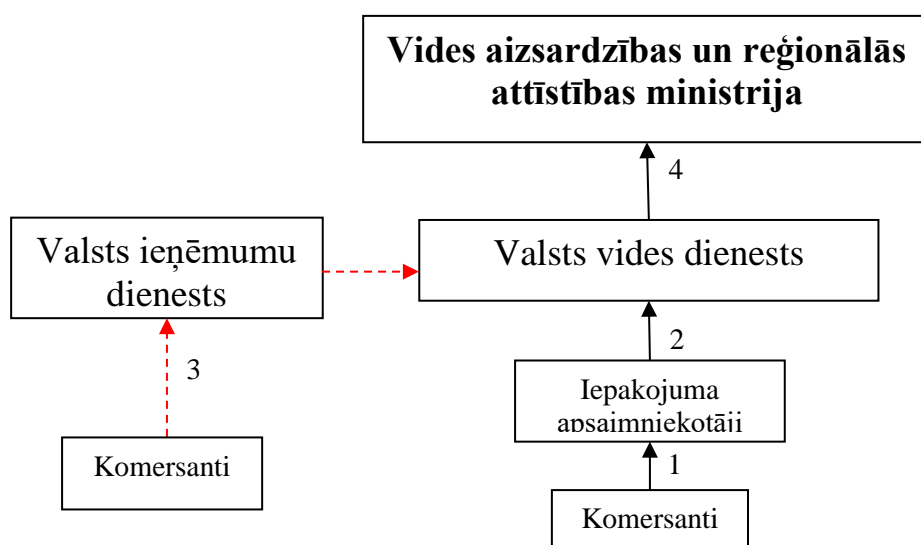
Dabas resursu nodokļa samaksu par izlietoto iepakojumu administrē un kontrolē Valsts ieņēmumu dienests.

Pēc valsts institūciju iesniegto datu apkopojuma, papildinot ar kopējo valstī radītā izlietotā iepakojuma daudzumu, ir aprēķināts, ka iepakojuma apsaimniekotāji 2021. gadā apsaimniekoja 98,78 % no šajā laika posmā radītā iepakojuma.

2. Ziņojuma sagatavošanas metodika

Lai apzinātu kopējo 2021. gadā radītā izlietotā iepakojuma apjomu Latvijā, nepieciešamie dati tika iegūti no dažādiem informācijas avotiem, kas savstarpēji viens otru papildina, sniedzot maksimāli precīzu informāciju par faktisko situāciju valstī.

Dati par 2021. gadā radīto izlietoto iepakojumu Latvijā ir apkopoti, vadoties pēc Valsts vides dienestā iesniegtajiem pārskatiem un papildus veiktajiem aprēķiniem (skat. 1. attēlu).

—> Izlietotā iepakojuma atskaišu

- - -> DRN atskaišu plūsma

1. attēls. Datu ieguves shēma par radītā izlietotā iepakojuma apjomu 2021. gadā

1. Iepakotāji iesniedz pārskatus par radītā izlietotā iepakojuma apjomu iepakojuma apsaimniekotājiem, kas savu līgumpartneru vārdā veic izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu.
2. Iepakojuma apsaimniekotāji, kuri ir noslēguši līgumus ar Valsts vides dienestu par apsaimniekošanas sistēmas piemērošanu un atbrīvoti no dabas resursu nodokļa samaksas, iesniedz Valsts vides dienestam pārskatus par savu līgumpartneru radīto un apsaimniekoto izlietoto iepakojumu.
3. Komersanti, kuri iesniedza informāciju par aprēķināto dabas resursu nodokli Valsts ieņēmumu dienestam. Aprēķini par radītā iepakojuma daudzumu, kurš ir to komersantu pārziņā, kuri radīja mazāk kā 300 kg izlietotā iepakojuma gadā, tika balstīti uz Valsts ieņēmumu dienesta datiem par aprēķināto dabas resursu nodokli par preču iepakojumu, par pamatu ņemot spēkā esošās dabas resursu nodokļa likmes par preču vai produktu iepakojumu pēc materiālu veidiem:
 - Stiklam – 0,44 euro par kg;
 - Polimēriem – 1,22 euro par kg, izņemot plastmasas iepirkumu maisījumus;

- Metālam – 1,10 *euro* par kg;
- Papīram, kartonam, kokam, bioplastmasai un citiem dabisko šķiedru materiāliem – 0,24 *euro* par kg;
- Polistirolam – 2,20 *euro* par kg;
- Vieglās plastmasas iepirkumu maisiņiem — 4,80 *euro* par kg;
- Plastmasas iepirkumu maisiņiem, kuru materiāla biezums ir lielāks par 50 mikroniem — 1,50 *euro* par kg.

Izlietotā iepakojuma daudzums un tā sadalījums pa materiālu veidiem tika aprēķināts, pamatojoties uz iepakotāju un iepakojuma apsaimniekotāju datiem par iepakojuma materiālu struktūru.

4. Valsts vides dienests apkopo datus no saņemtajiem pārskatiem par radīto, pārstrādāto un reģenerēto izlietotā iepakojuma apjomu 2021. gadā, un apkopoto informāciju iesniedz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai.

Papildus Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija veica aprēķinus, lai novērtētu to iepakojuma daudzumu, par kuru iepakotāji 2021. gadā nesniedza informāciju Valsts vides dienestā. Aprēķins tika balstīts uz datiem par sadzīves atkritumu apglabāšanas daudzumu atkritumu poligonos un to morfoloģisko sastāvu³. Aprēķinātais daudzums pārsniedza nereģenerētā izlietotā iepakojuma daudzumu, par kuru iepakotāji iesniedza Valsts vides dienestam pārskatus. Tika secināts, ka kopējo radīto iepakojuma daudzumu nepieciešams palielināt par aprēķināto starpību.

³ Novērtējums par sadzīves, bīstamo un ražošanas atkritumu sastāvu atkritumu apsaimniekošanas reģionos un atkritumu poligonos apglabājamo atkritumu daudzuma samazināšanas iespējām (avots: http://www.varam.gov.lv/lat/publ/petijumi/petijumi_vide/?doc=24933).

3. Statistikas dati atbilstoši EK lēmumā 2005/270/EK noteiktajām prasībām

3.1. Iepakojums un tā apsaimniekošana

Latvijas Republikā 2021. gadā kopējais radītā iepakojuma apjoms bija 290 025 tonnas, no kurām reģenerētas tika 189 228 tonnas jeb 65,25 % izlietotā iepakojuma (skat. 1. tabulu).

1. tabula

Izlietotā iepakojuma daudzums, kas radies dalībvalstī un reģenerēts vai sadedzināts atkritumu sadedzināšanas iekārtās ar enerģijas ieguvu Latvijā vai ārpus tās

(tonnās)

Materiāls	Radītais izlietotais iepakojums	Reģenerēts vai sadedzināts atkritumu sadedzināšanas iekārtās ar enerģijas ieguvu, izmantojot					
		Materiālu pārstrādi	Citus pārstrādes veidus	Pārstrādi kopā	Reģenerāciju ar enerģijas atgūšanu	Citus reģenerācijas veidus	Reģenerāciju un sadedzināšanu atkritumu sadedzināšanas iekārtās kopā
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)
Plastmasa	48116	20016	0	20016	3743	0	23759
Koks	81814	39530	0	39530	1156	0	40685
Metāls	Tērauds	10097	6722	0	6722	0	6722
	Alumīnijs	2400	1598	0	1598	0	1598
	Kopā	12497	8320	0	8320	0	8320
Stikls	69500	48863	0	48863	0	0	48863
Papīrs/kartons	78098	60146	0	60146	7455	0	67601
Citi	0	0	0	0	0	0	0
Kopā	290025	176875	0	176875	12354	0	189229

Izlietotā iepakojuma daudzums, kas nosūtīts uz citām dalībvalstīm vai eksportēts ārpus Kopienas pārstrādei (reģenerācijai)

(tonnās)

Materiāls	Pārstrāde (tonnas)			
	Latvijā pārstrādātais izlietotais iepakojums	Citās ES dalībvalstīs pārstrādātais izlietotais iepakojums	Ārpus ES dalībvalstīs pārstrādātais izlietotais iepakojums	Pārstrādāts kopā
Plastmasa	8304	11034	678	20016
Koks	39530	0	0	39530
Metāls	Alumīnijs	6599	124	6722
	Tērauds	661	937	1598
	Kopā	7260	1061	8320
Stikls	29415	19448	0	48863
Papīrs/kartons	3579	45182	11385	60146
Citi	0	0	0	0
Kopā	88088	76725	12063	176875

No kopējā Latvijas Republikā radītā izlietotā iepakojuma daudzuma 2021. gadā tika pārstrādātas 176 874 tonnas jeb 60,99 % izlietotā iepakojuma:

- Latvijas Republikā pārstrādātas 88 088 tonnas jeb 30,37 % no kopējā apjoma;
- citās Eiropas Savienības valstīs 76 725 tonnas jeb 26,45 %;
- ārpus Eiropas Savienības pārstrādātas 12 063 tonnas jeb 4,16 % no kopējā apjoma.

Savukārt 12 354 tonnas jeb 4,26 % Latvijas Republikā radītā izlietotā iepakojuma tika sadedzināti atkritumu sadedzināšanas iekārtās ar enerģijas ieguvu. Pavisam kopā reģenerētas 189 229 tonnas jeb 65,25 % izlietotā iepakojuma.

Šajā statistiskajā ziņojumā nav novērtēti tā izlietotā iepakojuma daudzumi, kas radušies citās dalībvalstīs vai importēti Eiropas Savienībā no ārpuses un ir nosūtīti uz dalībvalsti reģenerācijai. Latvijā šāda veida informācija netiek apkopota.

3.1.1. EK lēmuma 2005/270/EK pielikumā pievienoto tabulu aizpildīšanas metodoloģija

1. tabulas:

(a) kolonnā norādītie dati par radītā izlietotā iepakojuma apjomu Latvijā 2021. gadā pa materiālu veidiem atbilst iegūtajai informācijai pēc 1. attēlā norādītās shēmas (skat. 2. nodaļu)

(b), (c), (d) kolonnu aizpildīšanai ir izmantoti dati no Valsts vides dienestā iesniegtajiem pārskatiem par pārstrādei izvestā un Latvijā pārstrādātā izlietotā iepakojuma apjomiem

(e), (f) kolonnā atspoguļotie dati ir iegūti no Valsts vides dienestā iesniegtajiem pārskatiem par reģenerētā izlietotā iepakojuma daudzumiem

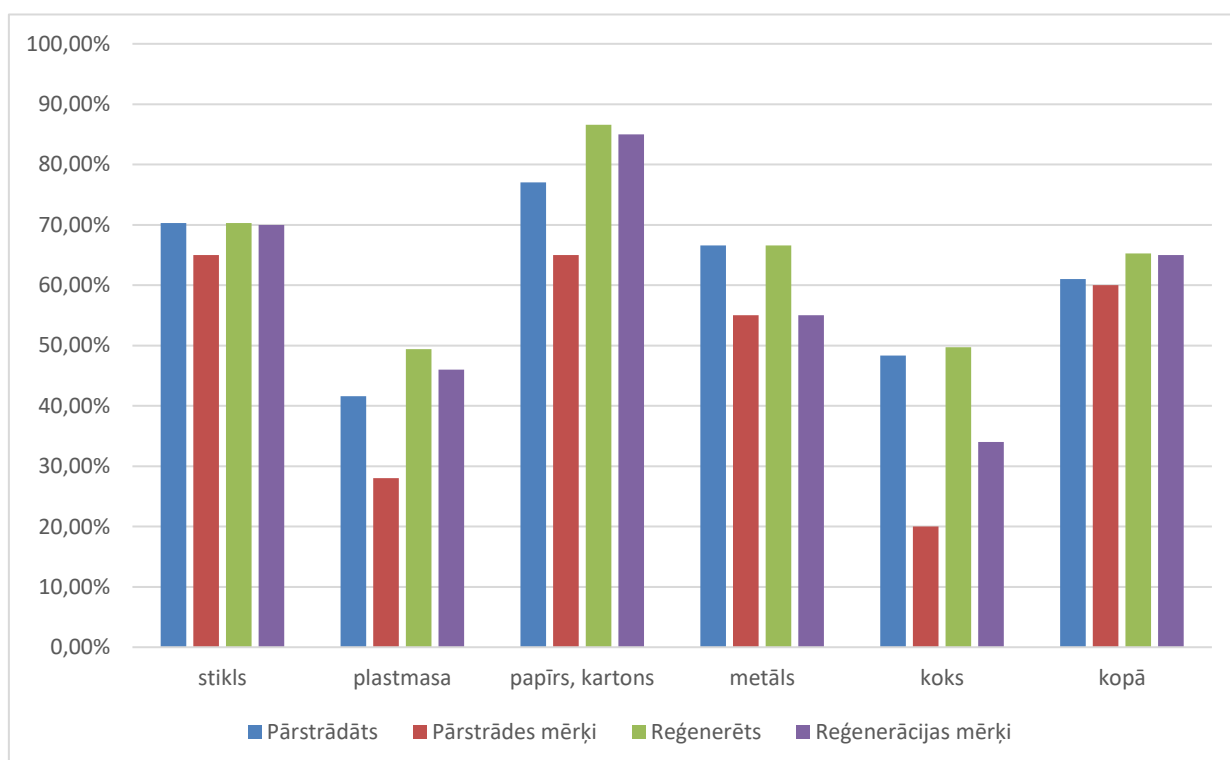
(g) kolonna ir (d), (e) un (f) kolonnu summa.

2. tabula

Kolonnās atspoguļotie dati ir iegūti no Valsts vides dienestā iesniegtajiem pārskatiem par pārstrādei un reģenerācijai izvestā izlietotā iepakojuma apjomiem.

3.1.2. Direktīvas 94/62/EK prasību izpilde

2021. gadā tika reģenerēti 65,25 % no Latvijā radītā izlietotā iepakojuma kopējā apjoma. Reģenerācijas prasību un faktisko apjomu salīdzinājums pa materiālu veidiem sniegts 2. attēlā.

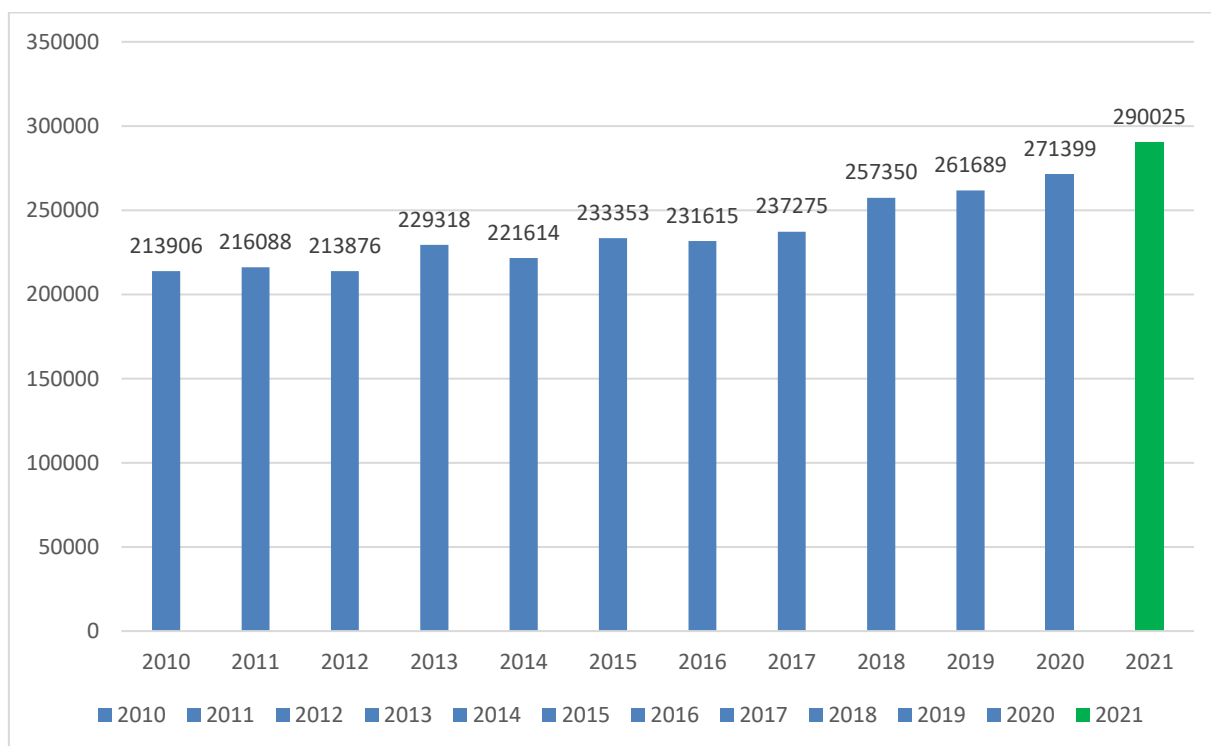
2. attēls. Direktīvas 94/62/EK ieviešanas plānā noteikto izlietotā iepakojuma reģenerācijas mērķu salīdzinājums ar faktisko situāciju Latvijā 2021. gadā

2021	Pārstrādāts	Pārstrādes mērķi	Reģenerēts	Reģenerācijas mērķi
stikls	70,30%	65%	70,31%	70%
plastmasa	41,60%	28%	49,38%	46%
papīrs, kartons	77,01%	65%	86,56%	85%
metāls	66,58%	55%	66,58%	55%
koks	48,32%	20%	49,73%	34%
kopā	60,99%	60%	65,25%	65%

2021. gadā sasniegtie pārstrādes un reģenerācijas apjomi ir apkopoti 2. attēlā.

3.1.3. Situācijas salīdzinājums ar iepriekšējiem pārskata periodiem

2021. gada datu salīdzinājums ar iepriekšējo gadu datiem sniegts 3. attēlā.

3. attēls. Radītā izlietotā iepakojuma apjoma dinamika valstī 2009.-2021.gadā (tonnās)

3.2. *Plastmasas iepirkumu maisiņi*

3.2.1. *Plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņa samazināšana*

Visā Eiropā ir noteikts mērķis samazināt vieglās plastmasas iepirkuma maisiņu patēriņu. Direktīvā 94/62/EK ir noteikts sasniedzamais mērķis, paredzot, ka dalībvalstu veiktie pasākumi ietver vai nu vienu, vai abus šādus pasākumus:

a) tādu pasākumu pieņemšana, kuri līdz 2019. gada 31. decembrim nodrošina, ka gada patēriņa apjoms nepārsniedz 90 vieglās plastmasas iepirkumu maisiņus uz vienu cilvēku, bet līdz 2025. gada 31. decembrim – 40 vieglās plastmasas iepirkumu maisiņus uz vienu cilvēku, vai līdzvērtīgus mērķus izsakot svāra vienībās. Valsts patēriņa mērķos var neiekļaut ļoti vieglās plastmasas iepirkumu maisiņus;

b) tādu instrumentu pieņemšana, kuri līdz 2018. gada 31. decembrim nodrošina, ka vieglās plastmasas iepirkumu maisiņus preču vai ražojumu tirdzniecības vietās neizsniedz bez maksas, ja vien nav īstenoti vienlīdz efektīvi instrumenti. Minētajos pasākumos var neiekļaut ļoti vieglās plastmasas iepirkumu maisiņus.

Latvijas regulējumā ieviesti ierobežojumi, lai samazinātu plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņu atbilstoši Direktīvā 94/62/EK noteiktajam. Iepakojuma likumā ir noteikts, ka plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņa samazināšanas nodrošināšanai:

1) no 2019. gada 1. janvāra iepakotājs tirdzniecības vietā:

a) plastmasas, tai skaitā vieglās plastmasas un oksonoārdāmās plastmasas, iepirkumu maisiņus patērētājiem neizsniedz bez maksas, izņemot ļoti vieglās plastmasas iepirkumu maisiņus,

b) informē patērētājus par plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņa samazināšanas nepieciešamību, par tirdzniecības vietā pieejamiem alternatīviem iepakojuma veidiem un iespēju izmantot līdzpaņemtu maisiņu vai citu iepakojumu;

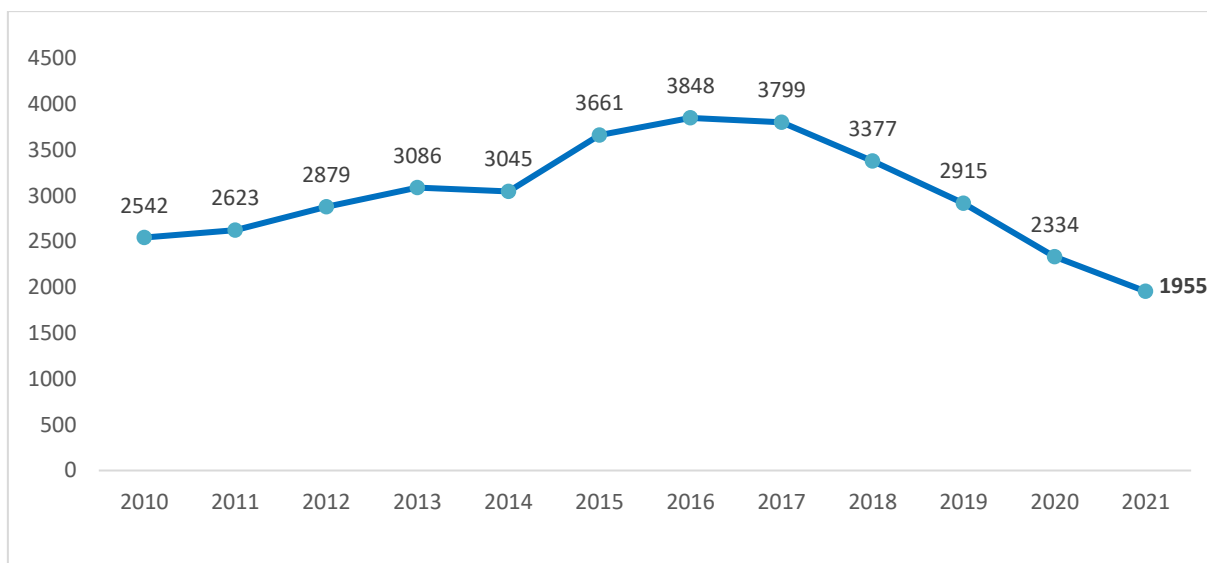
2) no 2025. gada 1. janvāra iepakotājs tirdzniecības vietā aizstāj vieglās plastmasas iepirkumu maisiņus, izņemot ļoti vieglās plastmasas iepirkumu maisiņus, ar iepakojumu no papīra un kartona vai citu dabisko šķiedru un bioplastmasas izejmateriāliem.

Prasība, ka no 2025. gada 1. janvāra iepakotājs tirdzniecības vietā aizstāj vieglās plastmasas iepirkumu maisiņus ar iepakojumu no papīra un kartona vai citu dabisko šķiedru un bioplastmasas izejmateriāliem nenozīmē, ka plastmasas iepirkumu maisiņi turpmāk vairs netiks patērēti. Aizliegums neattiecas uz ļoti vieglās plastmasas maisiņiem, kuru biezums ir >15 mikroni un “biezās plastmasas” maisiņiem, kuru biezums ir ≥50 mikroni.

3.2.2. *Plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņš*

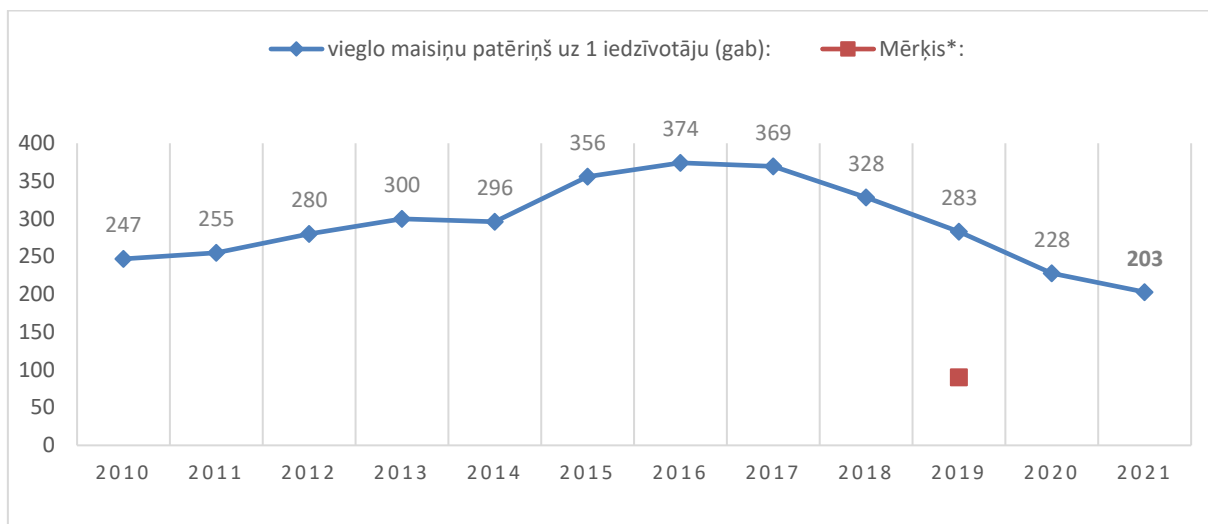
Vieglās plastmasas iepirkumu maisiņu masa (tonnas)		Viena plastmasas iepirkumu maisiņa svērtā vidējā masa (grami)	
1545,5		4,029	
Tai skaitā maisiņi, kuru sienīņu biezums ir		Tai skaitā ar sienīņu biezumu	
<15 mikroni	15<50 mikroni	<15 mikroni	15<50 mikroni
433,1	1112,4	1,475	12,379
Plastmasas iepirkumu maisiņu, kuru sienīņu biezums ir ≥ 50 mikroni, masa (tonnas)			
409,6			

3.2.3. *Situācijas salīdzinājums ar iepriekšējiem pārskata periodiem*

4.attēls. Kopējā plastmasas maisiņu patēriņa (t) dinamika

Attiecīgi vērojams, ka salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem, kopējais maisiņu svars 2021. gadā strauji samazinās.

5.attēls. Viegļās plastmasas maisiņu patēriņa uz 1 cilvēku dinamika

Plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņa novērtējums liecina, ka ieviestie pasākumi palīdz samazināt to apjomu un sasniedz Latvijā izvirzītos mērķus samazināt šādu maisiņu patēriņu. ES izvirzītais alternatīvais mērķis maisiņu patēriņa samazināšanai līdz 90 vienībām uz vienu iedzīvotāju 2021. gadā joprojām netika sasniegts.

Nobeigums

Līdz 2020. gada beigām, normatīvajā regulējumā bija noteikts, ka jāuzskaita plastmasas iepakojumu maisiņi, kuru svars uz 1000 gabaliem pārsniedza vai nepārsniedza 3 kg. Sākot ar 2021. pārskata gadu dati par tirgū laistajiem plastmasu saturošiem iepakojuma maisiņiem tiek sniegti pozīcijās “vieglās plastmasas maisiņi”, kas ietver maisiņus, kuru biezums nesasniedz 50 mikronus (gan ļoti vieglās plastmasas maisiņi, gan vieglās plastmasas maisiņi) un “plastmasas maisiņi, kuru materiāla biezums \geq 50 mikroni”.

Sākot ar 2021. pārskata gadu, Latvijā mainījās metodika, kā aprēķināms vieglo maisiņu patēriņš uz vienu iedzīvotāju. Vairs netiek izmantotas aplēses, bet gan faktiskie iepakotāju iesniegtie dati.

2020. gadā tika veikti grozījumi Iepakojuma likumā, nosakot, ka ar 01.02.2022. Latvijā sāks darboties depozīta sistēma dzērienu iepakojumam.

14.01.2021. Valsts vides dienests noslēdza līgumu ar SIA “Depozīta Iepakojuma Operators” par iepakojuma depozīta sistēmas ieviešanu Latvijā. Līdz ar līguma noslēgšanu, tika uzsākts intensīvs darbs pie depozīta sistēmas ieviešanas, lai 01.02.2022. – sistēma varētu uzsākt darbību. Līgums paredz, ka depozīta sistēmas operators nodrošinās sistēmas darbību septiņus gadus – līdz 31.01.2029.